

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Elena Covalenco,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Centru, Fedora Gheorghieva, împotriva sentinței Judecătorei Comrat din 07 februarie 2018 și deciziei Curții de Apel Comrat din 27 martie 2018, în privința inculpatului

*Croitor Semion XXXXX, născut la
XX XXX XXXX, originar și locuitor al r-nului XXXX, s.
XXXXX, str. XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 03.08.2017 – 18.01.2018,
instanța de apel: 28.02.2018 – 27.03.2018,
instanța de recurs: 28.06.2018 – 24.10.2018.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Comrat din 07 februarie 2018, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Croitor Semion a fost condamnat în baza art. 174 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, suportate în cadrul urmăririi penale, în sumă de 3433 lei a fost respinsă ca nefondată.

2. Instanța de fond a constatat că în luna noiembrie 2015, inculpatul Croitor S., aflându-se în casa lui din s. XXXXX, str. XXXX, știind cu certitudine că XXXXXX, născută la XXXXXX, nu a atins vârsta de 16 ani, a întreținut cu ea un raport sexual.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 174 alin. (1) Cod penal, ca raportul sexual altul decât violul, comis asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani.

Totodată, instanța a conchis că demersul acuzării privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în mărime de 3433 lei, suportate pentru efectuarea expertizelor medico-legale, este neîntemeiat, deoarece acestea sunt efectuate în mod obligatoriu din contul statului, în vederea obținerii probelor și formulării învinuirii.

3. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Rodica Cornicî, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasate de la inculpat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 3433 lei.

Apelantul a invocat că potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Or, în cazul în care inculpatul a săvârșit cu intenție o infracțiune, pe lângă pedeapsa stabilită, urmează să suporte și cheltuielile financiare legate de investigarea infracțiunii comise și, doar când inculpatul este în imposibilitate să achite aceste cheltuieli, ele urmează a fi încasate din contul bugetului de stat.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Comrat din 27 martie 2018, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat, că potrivit art. 229 Cod de procedură penală, instanța de judecată urmează să constate starea materială a inculpatului la soluționarea chestiunii privind repartizarea cheltuielilor.

Or, instanța este în drept, dar nu și obligată, să constrângă inculpatul la repararea cheltuielilor judiciare.

Totodată, în conformitate cu obiectivele procesului penal și ale principiului umanismului, luând în considerație situația financiară a inculpatului și faptul că are la întreținere un copil minor și concubina, că în instanțele de fond și de apel i-a fost oferită asistență juridică garantată de stat, cheltuielile judiciare în mărime de 3433 lei suportate în cadrul urmăririi penale nu pot fi încasate de la acesta, urmând a fi trecute în contul statului.

5. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Fedora Gheorghieva, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a acestei decizii și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasate din contul inculpatului cheltuielile judiciare în mărime de 3433 lei.

Recurenta a invocat că art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat.

Or, inculpatul care a săvârșit o infracțiune cu intenție, urmează, în afară de pedeapsa penală, să suporte și toate cheltuielile financiare legate de investigarea infracțiunii comise.

Mai mult, prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 a fost abrogat alin. (2) din art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile stabilite la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, modificare ce confirmă că cheltuielile judiciare suportate în cadrul cauzei penale se pun în seama inculpatului.

În drept, recursul este fondat pe temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu argumentele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.** și **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind chestiunea cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, în cazurile când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, instanțele just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legale a părții vătămate urmează a fi făcută din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

Este și de remarcat că recursul, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. **5.** din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să

recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare la fel este lipsită de orice temei legal.

Totodată, motivele invocate în respectivul recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Pe lângă aceasta, conform art. 3 Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească. Legea procesuală penală poate avea efect ultraactiv, adică dispozițiile ei, în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, pot rămâne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă. Caracterul ultraactiv se stipulează în legea nouă.

Astfel, argumentele recurente că: „*prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare de la 09.02.2018 alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, a fost abrogat*”, nu au niciun suport juridic, deoarece sentința a fost adoptată până la modificările din 09.02.2018, deci prima instanță corect aplicând legea care era în vigoare în timpul judecării cauzei, iar instanța de apel just s-a condus de prescripția că respectiva normă procesuală penală nouă nu are efect ultraactiv. Mai mult, instanțele de fond și de apel, la motivarea soluției, nici nu au făcut referire la prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (*pct. 1. - 5. din decizie*).

Este de reținut și că, potrivit art. 435 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, doar dacă nu se agravează situația inculpatului.

Astfel, soluția solicitată de recurent – „*emiterea unei decizii noi prin care să se încaseze de la inculpat cheltuielile de judecată în beneficiul statului pentru efectuarea expertizei medico-legale, în mărime de 3433 lei*”, nu cade sub incidența normei vizate, deoarece ar agrava situația inculpatului, adică nu are niciun suport juridic (*pct. 5. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că

hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar declarat este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Centru, Fedora Gheorghieva, împotriva sentinței Judecătorei Comrat din 07 februarie 2018 și deciziei Curții de Apel Comrat din 27 martie 2018, în privința inculpatului Croitor Semion XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan